

Zürt-szó

A Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola és a Zenekultúra Támogatásáért Alapítvány lapja

2020. május – 29. szám

Visszatekintünk

Kedves Olvasóink!

Hosszú szünet után jelentetjük meg újra az iskolaújságot, amelyet nagy örömmel és sok érdekes témával nyújtok át virtuális lapozásra. Bizonyossággal állítom, hogy kicsik, nagyok és a felnőttek is találnak benne olvasnivalót.

Az elmúlt hetekben talán mindannyian többen nyúltunk a könyvespolcok felé, éppen ezért az apróbb korosztály, a kamaszok és az ifjak az érett korúakkal együtt ismertetőket, ajánlókat lelnek a hasábközött. A könyvtárak által biztosított szolgáltatásokról, hangszerrestaurációs folyamatról, partnerintézményi sikeres tevékenységekről, továbbtanulóink búcsúzásként megírt megható

visszaemlékezéseiről, sikeres, immáron hagyományos programsorozatunk-jógyakorlatunk jubileumáról, a diákönkormányzat munkájáról és hasznos szabadidős tevékenységekről szerkesztettünk egybe tartalmasságú írásokat. Mindezeket túl mesterpedagógusok számolnak be nagyobb intézményi eseményekről, tehetségpont működéséről. Mesterpedagógus tollából származik az élménypedagógiai munkát alátámasztó kottaismertető is.

Az utóbbi időszakban nagy hangsúlyt fektettünk a tudásátadó, tudásmegosztó tevékenységekre. Ennek a segítő munkának mindannyian keresztesük a megfelelő kommunikációs helyszínét, fórumát. Úgy vélem a

Kürt-szó tökéletes színtere e nemes tevékenységnek.

Örömmel tölt el, hogy az írásra felkért kollégák és rajtuk túl a kedves gyerekek az első hívó szóra igent mondtak. Hálásan köszönöm értékes munkájukat!

Mindenkinek kellemes kikapcsolódást, az információkban elmélyülést, az új ismeretek megszerzése után pedig jóleső érzést kívánok!

*Szabó Tünde Júlia
intézményvezető-
helyettes,
az újság
szerkesztője*

„VIKÁR 80”

A VIKÁR SÁNDOR ZENEISKOLA JUBILEUMI ESEMÉNYÉNEK ÖSSZEFOGLALÓJA

2019. november 22-én a Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola fennállásának 80. évfordulóját ünnepeltük. A jubileumi ünnepségen és egyben a nemzetközi

partnerintézmények találkozásán a résztvevőket köszöntötte Gaszperné Román Margit, a Nyíregyházi Tankerületi Központ tankerületi igazgatója, Halkóné dr. Rudolf Éva Nyíregyháza Megyei Jogú Város Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság tagja, valamint Tamás Attila intézményvezető. A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke, Ember Csaba videóüzenetben üdvözölte a jelen-

lévőket, egyben elismerően szólt a zeneiskolában folyó magas színvonalú munkáról. Papp Istvánné intézményünk volt igazgatója tartalmasságú előadást tartott az iskola történetéről, a névadó Vikár Sándorról, az elmúlt 70 esztendő munkájáról. Az utóbbi 10 év meghatározó tevékenységeiről, jelenlegi feladatainkról Tamás Attila intézményvezető mondott beszédet.

Valamennyi jelenlévő nemzetközi partneriskola vezetője, a beszédet tartott vendégek, valamint Nyesténé Raizer Márta iskolánk alapítványának volt titkára emléklakettet vehetett át. Rzeszów, Topolya, Ungvár és Máramarossziget képviselői ajándékaik mellett jókívánásaikat adták át intézményvezetőnknek.

A rendezvényen fellépett a Vikár Fúvószenekar, Domut Adrán (zongora), intézményünk furulya kamaracsoportja, intézményünk tanárai, zenész barátaink és Kazár Ticiána (ének).

A hangversenyterem dekorációját Gerliczki Zoltán készítette. Az ünnepi gála után vendégeink fogadásán vehettek részt, ahol intézményünk jelenlegi és volt kollégáival idézheték fel az emlékeket.

A jubileumi ünnepségre meghívott külföldi partneriskolák képviselői 2019. november 21-én érkez-

tek Nyíregyházára. Meghívást kapott valamennyi partneriskola, de egyéb elfoglaltságaik miatt az iserlohni (Németország), a vítkovi (Csehország), és az eperjesi (Szlovákia) intézményvezetők nem tudtak itt lenni az eseményen. Rzeszów (Lengyelország) képviselőjében Jolanta Nizańska igazgatónő, Marta Tyzyska igazgató-helyettes és Wojciech Wiązownik hegedűtanár voltak jelen. Topolyát (Szerbia) Diósi Rózsa igazgató asszony és Székely Mária zongoratanárnő képviselte. Ungvárról (Ukrajna) Hromova Natália igazgató asszony érkezett hozzánk. Máramarosszigetről (Románia) Ioan Muntean igazgató és Gavallér Sándor hegedűtanár utazott városunkba.

A külföldi vendégeknek november 22-én délelőttre a következő programot szerveztük: közösen megtekintettük a Jósa András Múzeum-

ban a Szinyei Merse Pál festményei-
ből nyílt kiállítást majd a Benes Vil-
lába kalauzoltuk őket, ahol az épület
bemutatása, körbe járása után a villa
pincéjében pálinkakóstolással ked-
veskedtünk. Vendégeink kulináris él-
vezetet szerezhettek a belváros Szé-
chenyi és a John Bull Pub éttermei-
ben, valamint Sóstón az Irány Co-
lorado Steak House étteremben.

Vendégeink arról számoltak be,
hogy tartalmas és kellemes volt szá-
mukra az itt eltöltött idő. Vala-
mennyien november 23-án utaztak
vissza hazájukba.

*Szabó Tünde Júlia
intézményvezető-helyettes,
mesterpedagógus*

GYERMEKKONCERTEK A VIKÁRBAN

15 éves a Kakaó-bérlet

A Vidám Vikár és a Kakaó-bérlet mára már ismerősen cseng minden nyíregyházi óvoda és sok-sok kisgyermekes család körében. Míg a Vidám Vikár közvetlenül a családokat szólítja meg, addig a Kakaó-bérlet az óvodákkal való együttműködés jegyében csoportosan szervezett hangversenysorozatra invitálja az 5-6 éves korosztályt. Az első koncert hangjai 2005 márciusában csendültek fel. Ennek emlékére a kezdeteket idézem fel.

Akkori intézményvezetőnk, Papp Istvánné gondolatébresztő szavainak hatására ötleteltünk dr. Széles Csabáné és Pólikné Smid Ildikó kollégáimmal. Egy olyan új program létrehozását terveztük, mely iskolánk gyermekközpontúságát, a klasszikus zene és a népzene szépségeit, továbbá a muzsikálás örömét egyaránt tükrözi. A koncepció hamar körvonalazódott, s megszületett a Kakaó-bérlet, mely három hangverseny alkalmával mutatja be az iskolánkban tanulható hangszereket szóló, kamarazenei és zenekari formációkban.

A két zongorista kolléganő szívén viselve a jó ügyet, minden elő-

adáshoz készített fel növendéket, vagy éppen korrepetitorként voltak jelen a koncerteken. A tervező, előkészítő folyamatokban pedig számos kis bemutatásra szánt zeneművet javasoltak, melyeket már egy előre elgondolt tematika szerint választottak ki.

Az előkészületekhez, s a megvalósításhoz is alkotó, kreatív módon járult hozzá Schroff Róbert volt kollégánk, aki egyedi tervezésű hangverseny-bérletek grafikáját alkotta meg, valamint Hangszerország királyaként is megjelent a népes gyermekközönség előtt. A királyi státusza mellett zongorakísérőként is színpadra lépett, valamint zeneszerzőként is hozzájárult a koncertet záró produkció ünnepélyes hangulatához: kék királyi palástjában, fénylő koronájában énekelte szerzeményét.

Eredetileg az emeleti társalgóban egy rövid tízórazásra is vendégül láttuk volna az érkező gyermekközönséget. Erről azonban le kellett mondanunk, mert nagy meglepetésünkre a vártnál lényegesen többen jelentkeztek. Már a kezdetekkor nagy népszerűségnek örvendett ez az új hangverseny. A tavaszi bérletre jelentkezők száma kb. 600-700 fő volt. Ez azóta sem változott. Az őszi hangverseny is 500 fő körüli közönséget számlál.

A szervezési feladatokban, a célközönség megszólításában együttműködő partnerként nagy segítségünkre volt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai és Képzési Intézet. Közreműködésükkel a megye valamennyi óvodájába és általános iskolájába eljuthatott a koncert híre. Mára már egy törzsközönséget

is magunknak tudhatunk, s vannak olyan lelkes koncertlátogatóink, akik az őszi és a tavaszi bérletsorozaton is részt vesznek.

Fontos, meghatározó pillanat egy gyermek életében a hangszerekkel való első találkozás. Vannak olyan növendékeink, akik óvodásként ekkor zártak szívükbe egy-egy hangszert, s majd kezdték meg a hangszer tanulást. Néhány év elteltével pedig már a színpadról üdvözölték egykori óvónénijeiket.

A koncert egyediségéhez hozzájárul a közönség bevonásával létrejövő interaktivitás. Az elhangzó művek hangulatának s egy-egy zenei mozzanatának, tulajdonságának a megfigyeltetése, a gyermeki reakciókra való reagálás, a művekhez kapcsolódó gyermekdalok, mondókák mozdulatokkal kísért megszólaltatása a korosztály számára élménygazdag tanulást, ismeretszerzést és kikapcsolódást nyújt. Néhány alkalommal a közönség soraiból is főszereplővé váltak a gyermekek, akik a zenéhez kapcsolódó játékos feladatokat próbálhattak ki a színpadon.

Az első koncertek között szerepelt egy különleges alkalom is, amikor az elhangzó művekhez egy mesét írtam. A kezdő zongoristák játékos kis karakterdarabjai engem is megihlettek s ebből született meg a **Macs-Kati kalandjai** című mese, mely az egyes zeneművek között hangzott el rövid részletekben, tematikus kapcsolatot teremtve a műsorszámok között.

A Kakaó-bérlet történetében arra is volt példa, hogy a koncertélményekhez, hangszerekhez kapcsolódva rajzpályázatot hirdettünk. A legszebbeket a hangverseny előterében

kiállítottuk, s a kis alkotóikat értékes ajándékokkal jutalmaztuk, melyet személyesen Hangszerország királya adott át a hangverseny végén.

Az elsődleges célkitűzés a koncert-látogató közönségnevelés, a klasszikus és népzenei értékek megismertetése, a hangszer tanulásra irányuló motiváció kialakítása továbbra is meghatározó elv. Mindemellett kiemelt figyelmet érdemel iskolánk szakmai munkájában is: több intézményi minősítés, pályázat, előadás fő programjaként is szerepelt.

A tizenötödik évforduló ünnepi pillanatait a járvány miatt kialakult helyzet felülírta, így a közönség előtti rövid kis köszöntő, ünnepélyes megemlékezés is elmaradt. A jövőben azonban minden kimaradt zenei pillanatot kárpótoljuk a gyermekeket, hiszen a Kakaó-bérlet ezután is folytatódik.

Hálásak vagyunk minden óvodának, akik fontosnak tartják a zenei nevelést, a hangverseny-látogatást, s évről évre megtisztelnak bennünket jelenlétükkel. Továbbá köszönet illeti a Vikár Sándor Zeneiskola valamennyi dolgozóját, szervezőjét, fellépő növendékét, felkészítő és közreműködő tanárait, műsorvezetőit, akik mind hozzájárultak ennek az egyedi, színvonalas programnak a létrejöttéhez.

Szeretettel várunk minden egykori és új hangverseny-látogatót a 2020-2021 tanévben!

*Hajdú Ágota
házigazda,
műsorvezető*

Hogyan váljon a zongoratanulás élményé a kisgyerekek számára?

Sok éves tapasztalatom alapján úgy gondolom, hogy a kezdő kisgyerekek és a különböző tanulási nehézséggel küzdőknek nem a legalkalmasabb a zongoratanításhoz a *Komjáthy-né-Fantóné: Zongoraiskola 1.* című kotta. Két másik kottakiadvány alapján szeretném bemutatni, hogy nekem hogyan sikerült úgy alkalmazni ezeket, hogy a gyerekeknek élményszerűvé váljon a zongoratanulás.

A probléma az, hogy nincs hivatalosan, egységesen használt tankönyv (kotta) a hangszeres előképző 1. és 2. évfolyamos gyerekeknek. Én sokáig a *Papp Lajos: Zongora ABC 1.* füzetet használtam, amit most is jónak tartok, de mindig próbálom új forrásokkal kiegészíteni. Az elmúlt évben felfedeztem *Kalmusné Idrányi Eszter: Eperhajó* könyvecskéjét, ami nem teljesen hibátlan, de színes rajzaival, CD melléklettel kiegészítve játékosan varázsolja a kicsiknek a zongora- és énektanulást.

Az Eperhajó annyira színes és játékos tanulási formát eredményez, hogy a kisgyerekeknek felcsillan a szemük, amikor látják, hogy a hangoknak egy-egy kis animált rajz felel meg. Ez az ABC-s nevek tanulását is segíti, hiszen a C-nek egy Cica, a D-nek egy Dominó, az E-nek egy Eper, az F-nek egy Fenyőfa, a G-nek egy Gomba, az A-nak egy Autó, a H-nak egy Hajó figura jelenik meg.

Az előképző 1. évfolyamába felvett növendékek életkora 6-7 év. Ennek a korosztálynak a hangszerrel való ismerkedéséhez, a kezdő lépések kialakításához az Eperhajó kottáit ajánlom, mely tankönyv és munkafüzet is egyben, kiegészítve CD melléklettel. A könyv 70 gyermekdala sorszám szerint a CD-n visszahallgatható.

A könyvben megtalálható sokféle rajzolós, színezős feladat olyan sorrendben követi egymást, hogy a kicsik szinte játszva sajátítják el a zeneelméleti fogalmakat.

A tavaly még óvodás gyerekek szeretnek rajzolni, színezní, képekben gondolkodnak, ezért fontos, hogy a zene-tanulás kezdeti szakasza is a játékosra épüljön.

A tananyag 10 leckére van osztva, 70 gyermekdalt tartalmaz. Egy-egy leckében 6-8-10 dalt is találhatunk, így természetesen egy lecke nem egy óra anyaga. Lehet válogatni belőlük, de érdemes mindegyiket megtanulni, mert egymásra épülnek az ismeretek. Szabadon, a tanuló tempójában haladjunk. Nem kell siettetni, meg kell várni, hogy az ismeretek beépüljenek. A könyv egyben munkafüzet is: a ritmus gyakorlásához ritmusbefejező, bekarikázó, kottairást gyakorló feladatok találhatók benne, melyeket a gyerekek szívesen készítenek el.

Az első három leckében a gyermekdalokat váltott kézzel játszhatjuk. Ismert 2-3-4 hangkészletű dalokból áll. Pl.: Egyél libám, Katalinka, stb. A dalok tanulása különleges kottáról történik, a hagyományos hangjegyeket különböző figurák helyettesítik. Minden dalhoz feladatokat kapnak a gyerekek: „Énekeljük el szolmizálva és szöveggel! Mondjuk el és tapsoljuk a ritmusát!”

A 4. leckében megismerhetjük az ötvonalas kottarendszert, a violinkulcsot, az ütemvonal, ütemmutató fogalmát.

Az 5. leckében a módosítójeleket tanulhatjuk meg, melyek a dalokban szerepelnek. A gyermekdalok már öt hangból állnak, minden ujjunkkal zongorázunk.

A 6. leckében megismerhetjük a basszuskulcsot. Az eddig ismert figurák (cica, fenyőfa) helye a vonalrend-

28. VIRÁGÉKNÁL ÉG A VILÁG

Allegro 8/8

1 5 4 1. 2.

1 4 3

VIRÁGÉKNÁL ÉG A VILÁG.
Sütik már a réntett békát.
Zimmozsum, zimmozsum,
Recefje bumm, bumm, bumm.

BÍRÓ MARCSA ODÁKAPOTT,
BÉKAZOMBOT ROPOGTATOT.
Zimmozsum, zimmozsum,
Recefje bumm, bumm, bumm.

Ez a kin előt tart jéni,
hog hangjétem jéni.

42

szerben már lekottázva jelenik meg, de a hangjegyekkel csak a széleit rajzolták meg, ki kell színezni, olyan színűre, mint az adott figurák voltak.

A 7. leckében színes tömött kottafejekkel találkozhatunk, lekottázva C – C-ig, violin és basszuskulcsban. Skálajáték alá-, és fölétevéssel. Bővülnek a ritmusképletek: szünetek, nyolcad, félkotta, nyújtott ritmus, szinkópa.

A 8. lecke címe: „Zongorázz két kézzel!” Szaggatott vonalakkal vannak jelölve a kottaképben azok a pontok, ahol a két kéz egyszerre szólaltatja meg a hangokat. Ez segít a gyerekeknek a kottaolvasásban. Ismert dalok szerepelnek itt is. pl.: Cifra palota, Kis kece lányom, Volt nekem egy kecském, stb. A dallam a jobb kézben szólal meg, könnyű kíséret hozzá a balban.

A 9. lecke: színes vonalakon fekete kottafejekkel írták le a dalokat.

A 10. lecke címe: „Már tudok kot-

tát olvasni!” Hagyományos kottairással 13 dal szerepel ebben a fejezetben.

A 9. és 10. lecke már komoly feladat: a bal kéz kíséretben kettős-fogások játszandók. Nehézségi fokuk alapján előképző 2. évfolyamban és 1. osztályban is taníthatók.

A másik új kottakiadvány, amit ajánlok a **Monzpört Kriszta: Zongoraiskola 1. kezdőknek** című kotta, amely a 7-8 éves korosztály számára eredményesen használható. Színes, tele ábrákkal, rajzokkal, ami vonzó a gyerekeknek.

Ránézésre ez a kotta is egy kicsit rendhagyó. Szemléltetésként minden oldalon vízszintesen és függőlegesen is egy ABC oszlop található, minden hang más-más színű négyzetben, ez segíti a tudatosítást, jelöli a magas-mély irányokat.

Ezen kívül minden dalhoz egy kis billentyűsor van rajzolva, jelölve rajtuk azok a hangok, melyekkel a hangkészlet bővült. Ez könnyíti a zongorán való tájékozódást. A dalokban előforduló zenei elemek: új ritmus, előadási, módosító jelek tanulásához rajzos magyarázatot ad a kotta.

Az újrend tudatosítására nagyon jó ötlet a következő feladat:

„Rajzold körbe a jobb kezedet pirossal, a balt késsel, számozd be

az ujjakat!” A kétféle szín azért fontos, mert sokáig a jobb és a bal kéz hangjait ezekkel a színekkel jelölik a kottában.

Fontosnak tartom a tanításban a humort. Erre nagyszerű példa a kottában két kis szereplő: Meno (kisebb, most kezd zongorázni) és Molto (már tapasztalt zongorista) párbeszédei jelennek meg humoros formában, az új zenei elemek tanulását érdekessé, érthetővé téve.

A kottában 44 dal található. Fokozatosan nehezednek: kezdetben tenuto játék váltott kézzel 3. ujjal, 2-3, 1-2-3 ujjakkal, majd legato játék váltott kézzel. Utána a 4. és 5. ujj is fokozatosan szerepet kap. Tükörjáték, unisono a következő lépés.

Az utolsó 10 dal már igazi két kezes játék, a két kéz függetlenül alapszik.

Nagyon jó ötletnek tartom, hogy a legelső kis dallamtól kezdve, végig a kottában szerepel egy tanári kíséret, így már a kezdeti lépésekkor, amikor a növendék csak 1-2 hangot tud megszólaltatni, a hozzájátszott tanári kísérettel együtt zenei élményben lesz része. Ez még több figyelmet kér a tanulóktól, a ritmusértékek pontos játékát kívánja tőle cserébe a szép hangzásért. A dalokhoz írt tanári kíséretet online megosztva megtalálhatjuk az „Online zeneoktatás” facebook-oldalon. Megjelent a kotta 2. kötete: „Zongoraiskola nem teljesen kezdőknek” címmel.

Ránk vár az a feladat, hogy megtaláljuk növendékeink tanításához a nekik való, egyénre szabott módszert, tananyagot. Ha ezt megtaláltuk, a tanár munkája eredményes lesz, a gyerekek pedig örömmel tanulnak, sikerélményhez jutnak. Az újfajta megközelítések, utak keresése izgalmas dolog és látni, hogy a gyerek felszabadult, élvezzi a zongorázást, az neki is, a tanárnak is öröm.

Pólikné Smid Ildikó
zongoratanár,
mesterpedagógus

Zenei pályán továbbtanuló népzeneész növendékeink emlékezései

Majoros Ditta: **Zenei tanulmányaim**

2013-ban kezdtem el zenélni a Vikár Sándor Zeneiskolában Fekete Krisztiánnál. Citerát tanultam az első évben. A tanteremben volt egy cimbalom is, amivel a tanár úr kísérte mindig a citerajátékomat. Nagyon megtetszett ez a hangszer. Olyan érdekesnek és különlegesnek tűnt, hogy mindenképp ki szerettem volna próbálni. A következő tanévben már a cimbalom volt a főtantárgyam. Nagyon sokat zenéltem kamaraegyüttesben, versenyekre, fellépésekre jártam. Szám szerint eddig körül belül 30-35 versenyen voltam. Mindeközben a citerán való tanulást sem hanyagoltam el. Felvételekről, táborokban egyre több dallamot és díszítést tanultam meg citerán. Minél több táborban voltam, annál több hangszerrel ismerkedtem meg, mint például a koboz, a tekerőlant, hegedű, brácsa, furulya és még sok más.

2017-ben váltottam „B” tagozatra, ami az emelt óraszám mellett azaz jár, hogy egy második hangszert is kellett választanom, ami végül a zongora lett.

Sajnos az elmúlt időszakban tanár úr elment a zeneiskolából, ezért hivatalosan a cimbalom tanulást a zeneiskolában abba kellett hagynom, de rengeteg új és kedves em-

bertől tanulhattam. Unger Balázs már korábban is tanított engem egy táborban, de tavaly a Fölszállott a páva című vetélkedőn ő volt a mentorom. *(Ditta a televíziós vetélkedőn az élő döntőig jutott – szerk.)* Balogh Kálmán cimbalomművésztől is rengeteget tanultam az elmúlt időben.

A 2019-20-as tanévre Hajdú Ágota lett a tanárnóm. Népi éneket tanulok nála, de citerázni is sokat szoktunk.

A jövőben zene- vagy táncpedagógus szeretnék lenni. Mivel van egy autista kishúgom, aki láthatóan nagyon szereti, ha zenélek, ezért kipróbálnám a zeneterápiát más beteg gyerekeken is. Vagy esetleg ha úgy adódik, akkor majd iskolában is szeretnék tanítani.

Lipcsei Hajnalka: **11 év a Vikárban**

2010. január 21. Ekkor volt az első énekóráim Hajdú Ágota tanárnőnél, amikor 2. osztályos voltam a Kodály Zoltán Általános Iskolában. Eleinte népi énekekre jártam tanárnőhöz és még kazettára vettük fel a dalokat, amiket aztán itthon hallgattam, tanulgattam. Sokszor már a család is tudta énekelni ezeket a dalokat. Az első ilyen dal a kazettán a „Két tikom tavali” kezdetű gyerekdal. Ezekkel a dalokkal meg is telt egy duplaoldalú kazetta mindkét oldala. Ebből az időből főleg a csoportos órákra emlékszem vissza szívesen, a kedves kis társaságra és a jó hangulatra. Az egyik kedvensem az „Ennek a gazdának szép kocsija van” kezdetű dal volt, mivel

ehhez hallgattunk olyan felvételt, amihez zenekari kíséret is volt.

Amikor a Kodályban 3. évfolyamos voltam, hangszert kellett választanunk. Ekkor választottam a citerát, két okból is: egyrészt azért, mert Ágota néni az ének mellett citerát is tanított így ez tűnt logikusnak, másrészt pedig akkoriban az osztályban a legtöbben a zongorát, hegedűt, fuvolát választották én pedig „csak azért is” egy különlegesebb, eredetibb hangszert szerettem volna, így a citera tűnt a legjobb választásnak.

A legelső dal, amit citerán tanultam az az „Este van már nyolc óra” kezdetű dal volt, aminek az utolsó sorát itthon egy órán keresztül gyakoroltam, hogy tökéletesen menjen. Emlékszem, hogy amikor a „Két szál pünkösdrózsát” és a „Komáromi kisleányt” tanultuk, piros pontot kaptam a tájékoztató füzetembe, amiért szépen játszottam, és ennek akkor nagyon örültem. Ekkor már megvolt az első prím citerám, amiért odavoltam, annyira tetszett. Mivel nagyon alacsony voltam, a citerát csak egy kis fehér dobogóra állva értem el. A zenesuliba ebben az időszakban legtöbbször nagymamám kísért el. Arra is emlékszem, hogy a fellépő ruháink piros és zöld virágos kötényruhák voltak.

4-5. osztály környékén kicsit elvesztettem a motivációm a zene

iránt és ezekben az időkben kevesebb lelkesedéssel jártam az órákra, és úgy terveztem, hogy ha kijárom a zeneiskolában a 6 évet és megcsinálom az alapvizsgát, lezárom az itteni tanulmányaimat. Ekkoriban nagy álmom volt, hogy óvónő legyek.

6. osztályban az énekkart és a zeneórákat kellett összeegyeztetni. Ez nem volt egyszerű feladat. Az is nehézséget okozott, hogy az éneklési technika mind a népi éneknél, mind pedig egy kórusban különböző.

Időközben a Vikárban zongorázni és népi hegedülni is tanultam, ezek azóta is közel állnak a szívemhez.

Nagy előrelépés volt számomra a Fölszállott a páva nevezetű népzenei tehetségkutató, amin kétszer is indultam, először gyermek/ifjúsági kategóriában, majd 2017-ben már a felnőtt kategóriában. Mind a két alkalommal a területi válogatóig jutottam és nagyon szép élményekkel gazdagodtam. A verseny után a Nyíregyházi, illetve a Kölcsey Televízió is készített velem interjút. Ekkor újra rájöttem, hogy mennyire szeretem a népzene-t, és eldöntöttem, hogy népzene-tanár szeretnék lenni.

2017-ben három barátnőmmel – akik szintén Ágota néninél tanulnak népzene-t –, megalapítottuk a Hangpajtik formációt. A lányokkal gyakran zenélünk együtt, mind vonószenekarként, mind énekegyüttesként.

2018 márciusában megműtötték a kezem és nagyon féltem, hogy emiatt odalesz a jövőbeli zenei pályafutásom, de szerencsére minden rendben ment, pár hónap múlva újra tudtam játszani. Ugyanebben a hónapban volt lehetőségem elutazni Csehországba egy testvériskolába intézményvezető úrral és másik két zeneiskolai növendékkel. Ez az út nagy élmény volt számomra, és mindig örömmel gondolok vissza rá. Szintén ebben az évben döntöttem úgy, hogy az énekkari éveimet lezárom, és a népzenei tanulmányaimra fektetem a fő hangsúlyt.

Az utóbbi két évben, ha lehet ezt mondani még jobban megszerettem a népzene-t, a zeneiskolában töltött heti 7-8 óra mellett otthon is sokat gyakoroltam, vagy játszottam csak úgy kikapcsolódásból, ugyanis számomra a citerázás, a zenélés nem csak egy olyan dolog, ami kötelesség, és amivel foglalkoznom kell, hanem hobbi is. És annak külön örülök, hogy amivel majd a jövőben is foglalkozni szeretnék, szívből jön és szeretem csinálni. Reményeim szerint szeptembertől a Nyíregyházi Egyetem népzene- és népi kultúra tanári szakán kezdek, de ettől még látogatóként szeretnék minél többször visszatérni a zeneiskola falai közé.

A 11 év során rengeteg fellépésen, versenyen, előadáson vettem részt, összesen 32 darab oklevelet számoltam. Ezek közül legkiemelkedőbbnek tartom az alábbiakat:

- XI. Vass Lajos Népzenei Verseny Kárpát-medencei döntő, 2016 – Vass Lajos Nagydíj
- VIII. Országos Népzenei Verseny, 2017 – Különdíj
- Énekes és Hangszeres Szólisták Országos Minősítése, 2018 – Aranypáva fokozat
- KÓTA Aranypáva Országos Népzenei Minősítő, 2018 – Aranypáva különdíj

Hálás vagyok, amiért részese lehettem ennek a 11 évnek és mindig örömmel fogok visszatekinteni a zeneiskolai tanulmányaimra. Nem utolsó sorban pedig szeretném megköszönni Hajdú Ágota tanárnőnek a kitartó munkát és a sok energiát, amit a zenei nevelésembe fektetett, és megígérem, hogy a szép alapállást is megpróbálom elsajátítani.

Gincsei Andrea Panna: Zene és sport

Már kisgyerekként szerettem a zenét. Apukám mindig az otthoni nagy hifin hallgatta kedvenc dalait, amik jórészt mulatós zenék voltak, de hát egy gyerek minden zenére táncol és énekel. Ezzel gyakran szórakoztattam – anyukám szavait idézve – a buszon lévő utasokat, hangosan és vígan énekeltem ott is. Óvodában is nagy örömmel énekeltem a kis társaimmal gyerekdalokat. Ekkor szokás volt hozzá bábozni, vagy ritmus-hangszeren adni az ütemet.

Óvodában ismerkedtem meg a népzenevel. Gyakran voltak foglalkozások délutánonként és ezek közé tartozott a néptánc is ahol ugyebár népzene táncolnak. Hivatalosan sosem jártam néptáncra, de ami a termünkbe beszűrődött zene, azt mindig szívesen hallgattam. Aztán a Kazinczy Ferenc Általános Iskola felső tagozatában az ének-zene és informatika tanárom Borosné Tokár Ágota által ismerhettem meg mostani népzene tanáromat, Hajdú Ágotát, aki a Vikár Sándor Zeneiskola népzene tanszak vezető tanára. Egy ének-zene óra után Ágota néni megkérdezte, hogy szeretnék-e népzenevel foglalatzkodni, amire persze

igent mondtam. Így egy délután Hajdú Ágota tanárnő eljött az iskolánkba és belevettem magam a népzene csodálatos világába. Számomra ez egy nagyon emlékezetes történet kezdete. 2011-től ismerkedhettem meg még inkább csak a magyar kultúrával, hangszerekkel, hagyományokkal, táncokkal. Nagyon sok inger ért ez alatt a 7 év alatt.

Megismerkedtem a többi népzeneésszel a zeneiskolában, ahol mai napig tartó barátságok születtek. Rajtam kívül még három tehetséges lánnyal megalapítottuk Hangpajtik néven az énekes csoportunkat. A lányokról tudni kell, hogy nem álltak le egy hangszer tanulásánál, itt mindenki más és más hangszereken is tud játszani. Így sikerült találkoznunk Dragony Gábor tanár úrral, aki megtanított minket hegedűn, brácsán, nagybőgön és kobzán játszani.

Számos versenyen is részt vehettem, területi selejtezőkön, megyei és országos középöntőkön, országos fordulókön. Szóló kategóriában így most 17 oklevelem, énekegyüttes illetve énekegyüttes és hangszeres kategóriában 21 oklevelem van. A vítkövi Zäkladní Imělecká Škola (Csehország) ünnepelte fennállásának 65. jubileumát, ahol a zeneiskolát képviseltem énektársammal, Lipcsei Hajnalkával citera kíséretben, ezzel színesítve a hangversenyt. A Rotary Club „Talentum Program” pályázatát művészet kategóriában sikeresen elnyertem, így egy gyönyörű kékfestői ruhát és egy három húros brácsát sikerült megpályáznom. A Nyíregyházi Művészeti Szakgimnáziumban minden hónapban tartottak nekünk népzenei foglalkozásokat, ami jó lehetőség volt arra, hogy más népzeneészeket is megismerjünk, más tanárokkal, más közegekben. A Nyíregyháza város által megrendezett Vidor Fesztiválon iskolánk népzeneészei minden évben képviselték magukat. Félévi és évvégi hangversenyeinken mindig megmutattuk a családtagjainknak, barátainknak, ismerőseinknek, hogy mennyire szép a magyar népzene.

Nagyon furcsa visszaemlékezni

csak erre a pár eseményre a sok közül. Ilyenkor rájövök, hogy milyen gyorsan repül az idő, és hogyan változik az életünk. Az első évem a zeneiskolában nagyon eseménydúsán telt az új környezet, új emberek miatt, és mikor először léptem be az iskola ajtaján mindig izgultam egy kicsit hogy ma mi vár rám, de ez azóta sem változott. Terveim a jövőre nézve ennek a zenei pályának a folytatása a Nyíregyházi Egyetemen, népzene tanár szakon. Így, végzősként, érettségi előtt állva a felvétellel kapcsolatban mindenkinek azt tudom tanácsolni, hogy amibe egyszer belekezdtek és kitarítottak mellette, ne féljenek kipróbálni magukat az egyetemen, legyen ez sport, művészet, humán vagy reál tantárgyak. Az élet úgyis oda sodorja az embert ahol kell, hogy ott legyen a fontos eseményekben.

Azonban a népzene mellett más elfoglaltságom is van, ez pedig a lovaglás, ami nekem a maximális kikapcsolódást nyújtja bármennyire is legyen rossz napom. A lovaglással szintén gyerekkorban ismerkedtem meg apukám által. Mivel a családkunk egy kis tanyán lakik, így nem volt nehéz dolgunk, ha lovagolni szerettünk volna menni. Édesapámmal gyakran jártunk lovagolni csak úgy, ahogy isten megadta, szőrén, a pusztába. Később mikor ezzel komolyabb szinten szerettem volna foglalkozni egy ismerősünktől megtudtuk, hogy lovardájuk van. Így lassan 3 éve hogy a Harman Lovassport Egyesülethez járok Nyíregyházán. Itt is szintén mai napig tartó barátságokat kötöttem. Ügyességi versenyekre is sikerült eljutnom, ami nagyon jó lehetőség más lovassportok megismerésére. A lovaglást csak ajánlani tudom minden állatbarát ember számára, és ha egyszer megtapasztalja, milyen egy lovon ülni onnantól le nem lehet szállítani róla.

Vikár – Jókai misszió

A cím elárulja számunkra, hogy két intézmény a Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola és a Jókai Mór Református Általános Iskola különleges törekvése, zenei párbeszéde már régtől fogva megmutatkozik a mindenki által ismert Jókai-bérlet elnevezésű koncertsorozatban. Ékszerdobozként nagy felelősséggel tekintünk ezekre az interaktív zenei előadásokra, hiszen nagy lehetőséget fedezünk fel bennük, amelyekben el kell hintenünk a zene magvát, hogy sarjadjon, kellő táptalajra találjon a gyermekek lelkében. A falusi társadalomban természetes volt, hogy a gyermekektől kezdve a legidősebb korosztályokig egyaránt szinte mindenki tudott énekelni: a zene, a népdal, születésüktől kezdve végig kísérte életüket. Sajnos ez már a múlté. A modern ember alig énekel, s ha énekel, dalai általában a múltó divathoz kapcsolódó kevésbé értékes alkotások. Intézményünk különleges módon van jelen a családok életében, támogatja a közös családi zenehallgatást az együttműködést, serkenti az otthoni énekszót, kiemelkedő szerepvállalása van a koncertlátogató közönség kinevelésében.

Három éve kaptam a felkérést iskolánk vezetőségétől a délelőtti koncertek megszervezésére, moderálására. Amikor lelkesedve és izgalommal hozzáfogtam e nemes feladat-

hoz Kodály Zoltán kőbe vésett, magas mércét parancsoló pedagógiai bölcsessége állt előttem: „Vegyük komolyan a gyermeket! Minden egyéb ebből következik. Elméletben valljuk ugyan: a gyermeknek a legjobb éppen elég jó.”

Egy tanévben három, így őszi, téli és tavaszi előadást szervezünk. Az első évben a gyerekekhez talán legközelebb álló három oszlopos zene-történeti stíluskorszakkal (barokk, klasszika, romantika) ismerkedtünk meg, melyben sok zenével, kvíz kérdés-felelet játékokkal, történelmi, művészettörténeti képekkel, kisfilmekkel keltettük fel az érdeklődést. A mögöttünk álló két esztendőben elővettük a hangszer családot. Megvizsgáltuk hogyan szólnak ezek a hangszerek önmagukban, kamara-zenei és nagyzenekari formában. Nagy figyelem kísérte a hangszerek ízeire szedését, egyes részeinek megismerését, bemutatását. A zenei matinék végén nem maradhattak el az ismétlődő kérdések, hiszen fontos a jó hangulatú ellenőrzés abból, amit megtanultunk. A válaszadást minden esetben üdvölgzés követte, mert a jó válaszadó jutalomként finomsággal édesíthette meg a délelőttiét. Nagy tisztelet illeti a művésztanár kollégákat, akik növendékeik fellépése mellett saját műsor-számmal, kiemelkedő színvonallal nyújtottak zenei élményt.

Minden esetben nagy várakozást keltett bennem a koncertek hangulata. Sok kérdésre kerestem a választ: Hogyan sikerül? Nem lesz-e unalmas? Jól érzik-e magukat a gyerekek? Szívesen jönnek legközelebb? Tudtam-e valami emlékeztető, érdekes, értékes tudást adni? Tudjuk, hogy nincs két egyforma nap, hiszen esik az eső vagy süt a nap, fáradtak lehetünk, avagy friss lelkesedéssel ébredünk. Történhet bármi, kedves tanárom bölcsessége, pedagógiai útmutatása meghatározó recept és orvosság volt valamennyi nehézségre, amely szerint szeretni kell a gyermeket és jól kell tudni a szakmát. Azt gondolom a szeretet az emberből, a pedagógus hivatásából fakad, s mint mesterség élethosszig tartó tanulást kíván.

Minden kedves matinéra érkező és búcsúzó „jókais” kisdiák kíváncsi, csillogó, mosolygós tekintete és köszöntése a legfőbb kritika és visszaigazolás volt számunkra.

*Tirpák Ferenc
népzene és
szolfézs tanár,
a bérletes
hangverseny
szervezője,
műsorvezetője*

